

Asia: LVM/417/03/2013

Hallituksen esitysluonnos tieliikennelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tieliikennelain esitysluonnoksessa viitataan monissa kohdin suoraan tai epäsuorasti sääolosuhteiden merkitykseen. Turvallisuus ja liikenteen automaatio edellyttävät, että kaikilla liikkujilla ja liikennejärjestelmän tasoilla on paras mahdollinen tieto keliolosuhteista. Tällä hetkellä tieto on saatavilla liian pirstoutuneesti.

Lakitekstiin emme esitä muutoksia, mutta haluamme painottaa seikkoja, jotka ovat keskeisiä sähän liittyvien tietojen, tie- ja kevyen liikenteen turvallisuuden, sujuvuuden ja liikkumisen mukavuuden kannalta.

Sääolosuhteet ovat merkittävimpien liikenteen häiriöiden aiheuttajien joukossa. Seuraukset ilmenevät muun muassa liikenneonnettomuuksina, matka-aikojen pitenemisenä, valintoina liikkeellelähdön ajankohdasta tai liikennevälineestä, joukkoliikenteen vuorojen peruuntumisena tai kuljetusketjujen häiriöinä. Liikkujan tulisi voida vaivatta hahmottaa ajantasainen tilannekuva reitillä vallitsevista ja odotettavissa olevista sää- ja keliolosuhteista.

Sään vaikutukset toisaalta ulottuvat häiriöiden ja liikenteessä tehtävien valintojen ohella moniin muihin seikkoihin kuten tiestön kuntoon, ylläpitoon ja ilmaston muuttumisen vaikutuksiin tiestöllä, liikenteen ohjausjärjestelmiin, ympäristöpäästöihin, onnettomuustutkintaan ja talvirengassäätelyyn. Näihin liittyvien suunnitelmien ja päätösten tueksi tulee olla yhteiskunnassa valmius tuottaa relevanttia tietoa.

Moderni liikennejärjestelmä perustuu digitaalisen tiedon hyödyntämiseen. Älykkäässä liikennejärjestelmässä voi käyttää reaaliaikaista tietoa muidenkin sääolosuhteista riippuvien rajoitus- tai varoitusmerkkien kuin muuttuvien nopeusrajoitusten yhteydessä, sekä digitaalisessa

tienvarsiteknologiassa laajemmin hyödyntää erilaisia ajokelivaroituksia tai sääennusteita. Sää- ja keliolosuhteista tai niiden muutoksesta varoittavien palveluiden tulisi myös olla ajoneuvojen päätelaitteissa kuljettajan saatavilla. Informaatiota jalostaen tulevaisuuden varoitukset ja ennusteet voivat perustua ilmiön aiheuttamiin vaikutuksiin (esim. matka-ajan hidastuminen) sääilmiöiden ohella.

Automaattiajaminen tulee asettamaan uudenlaisia tarpeita myös sääolosuhteiden näkökulmasta. Keliolosuhteen muutos tai sen ennakointi vaikuttaa kuljettajan toimenpiteisiin ajon aikana ja voi tästä syystä esimerkiksi vaatia automaattisen ajoneuvon haltuunottoa ihmisen toimesta.

Lakien tulevassa kehittämisessä tulisi kiinnittää huomiota millä ehdoin liikkuminen on mahdollista erityisesti automaattiajamista koskien ja liittyen muun muassa siihen mitkä tiedot ovat kriittisiä ja miten niiden toimintavarmuus on taattu esimerkiksi laadun, tietoturvan ja varmistusten suhteen. Näitä seikkoja ei ole riittävästi otettu esityksessä huomioon.

Kaurola Jussi

Poutiainen Jani
Ilmatieteen laitos